

FINANSFORBUNDETS INNSPILL TIL STATSBUDEJETTET FOR 2025

Finansforbundet er det største fagforbundet i finansnæringen, med over 35.000 medlemmer. Vi vil med dette knytte noen kommentarer til statsbudsjettet som ble lagt frem av Regjeringen Støre den 7. oktober.

DEMOKRATISERING AV NORSK ARBEIDSLIV GJENNOM MEDEIERSKAP

Flere ansatte bør kunne eie sin egen arbeidsplass. Dette har Finansforbundet jobbet for lenge og spilt inn til regjeringen ved flere anledninger. Vi synes det er synd at dagens regelverk står i veien for ansattes medeierskap. Særlig for lavtlønte er det vanskelig å komme i eierposisjon. Vi oppfordrer regjeringen til å legge bedre til rette for demokratisering av virksomheter i norsk arbeidsliv. Som et ledd bør kollektive medeierskapsordninger vurderes. Ansatteierskap kan støtte opp under frontfagsmodellen. Legitimiteten i frontfagsmodellen bygger på en rettferdig fordeling mellom ansatte og eiere. Ansattes medeierskap kan være et virkemiddel for en jevnere fordeling av verdiskapingen i lønnsomme næringer og bedrifter, samtidig som det kan være med på å sikre lokalt og norsk eierskap.

FJERNING AV EKSTRA ARBEIDSGIVERAVGIFT

Finansforbundet er glade for at den ekstra arbeidsgiveravgiften på kompetansearbeidsplasser skal fjernes ved utgangen av året. Ekstraavgiften kom på toppen av den allerede forhøyede arbeidsgiveravgiften for finansbedrifter på 5 % som ble innført som del av finansskatten i 2017 og er særlig en byrde for lokal- og regionbankene. Lokal- og regionbankene representerer totalt 8 500 høykompetansearbeidsplasser i distriktene. For å opprettholde en variert bankstruktur og et velfungerende bankmarked i Norge, er det nødvendig å ha en løpende vurdering av den samlede summen av krav og reguleringer.

FREMTIDENS KOMPETANSEBEHOV I FINANSNÆRINGEN MÅ MØTES

Kompetanseheving og livslang læring er viktige tema, både for regjeringen og for finansnæringen. Finansforbundet har også satt disse temaene høyt på agendaen. For å kunne spille en sentral rolle i den grønne omstillingen, og etterleve det stadig økende omfanget av reguleringer, trenger finansnæringen kompetente ansatte og ansatte som deltar aktivt i livslang læring. Vi er derfor positive til regjeringens bevilgning av midler til et bransjeprogram for finansnæringen i 2023, hvor de første utdanningstilbudene starter i 2025.

Forbundet er også fornøyd med at regjeringen bevilger midler til å opprette 100 nye studieplasser innen IKT og bevilger 120 millioner kroner mer til desentralisert og fleksibel utdanning. Vi tror det blir stadig viktigere å legge til rette for arbeidsrettede, kortere kurs for de som er i arbeid. Finansforbundet vil gjerne bidra til å styrke samarbeidet mellom ansatte, arbeidsgivere, academia og myndigheter for å sikre en kompetent og konkurransedyktig næring.

OPSJONSSKATTEORDNINGEN MÅ STYRKES YTTERLIGERE

Finansforbundet er glad for at regjeringen følger opp Stortingets vedtak denne våren, og endrer opsjonsskatteregelverket slik at flere bedrifter kan benytte ordningen. Ordningen utvides slik at bedrifter som har inntil 150 ansatte, ikke er eldre enn 12 år og har en balansesum på inntil 200 millioner kroner, vil kunne benytte den. Flere oppstartsselskaper vil nå falle inn under ordningen. Ikke minst betyr det at flere norske fintechselskaper vil kunne benytte seg av ordningen.

Fortsatt er det slik at 38 av fintechselskapene som falt utenfor ordningen før denne endringen, også vil falle utenfor ordningen nå. Det skyldes at ordningen fortsatt ikke inkluderer nace-kode (næringskode) der vi finner mange fintech selskaper. Fintech er svært viktig for innovasjon og utvikling av hele finanssektoren. Det er en næring som er avhengig av mye kapital, og drahjelp fra opsjonsskatteordningen vil bidra både til at næringen kan ansette og beholde sårt tiltrengt kompetanse.

INKLUDERING AV ELDRE I DET DIGITALE SAMFUNNET

Om lag 20 % av den voksne befolkningen regnes som digitalt sårbare. Det innebærer at rundt 850 000 personer i noen grad ikke er i stand til å delta digitalt. Det er derfor et tydelig behov for økt kompetanse og bistand til de som står utenfor, slik at flere kan begynne å ta i bruk digitale tjenester. Finansforbundet er fornøyd med at regjeringen vil inkludere flere eldre i det digitale samfunnet og styrker tilskudd til Seniornett.

NORSKE SPRÅKMODELLER OG UTVIKLING AV NORSK KI-INFRASTRUKTUR

Majoriteten av de store språkmodellene som brukes i Norge er utviklet av store amerikanske teknologiselskaper. Modellene er derfor best i engelsk, med et amerikansk verdi- og referansegrunnlag. Finansforbundet etterlyser at det satses mer på en oppbygging for infrastruktur for kunstig intelligens i Norge som gjør det teknologidrevne næringslivet og offentlig sektor i stand til å utvikle og anvende KI basert på norske språkmodeller. Viktige KI-tjenester må kunne beherske norsk språk, samfunnsliv, kultur og verdier. I statsbudsjettet foreslår regjeringen til sammen 40 millioner til trening av norske og samiske språkmodeller til kunstig intelligens. Dette er en start, men vil kreve betydelig økt innsats over tid.

EN HELHETLIG TILNÆRMING I MØTE MED KLIMA- OG NATURRISIKO

Finansforbundet er fornøyd med at regjeringen øker bevilgningen til naturdata med 50 millioner kroner. Finansforbundet har tidligere kommet med innspill om at datagrunnlaget rundt miljø- og naturrisiko er for dårlig og at det trengs en større satsing på bærekraftsinformasjon fra regjeringen. Dette er også støttet av Naturrisikoutvalget. Dette er en god videreførelse av arbeidet med å bedre kunnskapsgrunnlaget i det grønne skiftet, men Finansforbundet etterlyser en større satsing på samling av all bærekraftsinformasjon inn i et felles register. Vi er også skuffet over at budsjettet viser et helhetlig kutt i arbeidet med å hindre større naturinngrep og mangel på budsjett for forebygging av naturskade. Dette kan være med på å øke risikoen og skyve økte kostnader ved miljø- og naturskade inn i framtiden.

CYBERSIKKERHET OG KAMP MOT ØKONOMISK KRIMINALITET

I statsbudsjettet etablerer regjeringen en ny enhet i Finanstilsynet som skal styrke innsats mot profesjonelle kriminelle aktører. Enheten vil bidra til videreutvikling av samarbeid og datadeling med finansbransjen, herunder samarbeid om å følge opp informasjon om svindel og bedrageri i finansforetak. Finansforbundet mener en slik enhet må få tilstrekkelig finansiering og styringssignaler til og veilede bransjen og særlig små og mellomstore aktører.

Økte rapporteringskrav og krav til oppfølging i forbindelse med DORA innebærer at foretakene må regne med vesentlig innsats særlig i overgangen til nytt regelverk. Finansforbundet har tidligere påpekt at DORA må iverksettes og håndheves med aktsomhet med tanke på påvirkning av konkurransesituasjon for små og mellomstore aktører.

Med vennlig hilsen

FINANSFORBUNDET

Vigdis Mathisen
Forbundsleder